

Szkolka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwy.

Leszno. — Niedziela Biała, dnia 21. Marca 1847.

Religia.

Co znaczy po Spowiedzi czynić prawdziwą pokutę?

Z Nauki katol.

Czynić prawdziwą pokutę jest to samo, co się szczerze nawrócić; nawraca się zaś gresznik w ten czas, gdy, jak pisze święty Paweł, starego człowieka z jego uczynkami składa, a przywdziewa na się nowego, wedle obrazu Tego, który go stworzył. Suknia tylko przenicowana, zawsze jest starą suknią, i gresznik, który na spowiedzi udaje tylko, że się chce nawrócić i poprawić, będzie zawsze dawnym gresznikiem, jeśli nie rozpocznie prowadzić nowego życia. Tak mówi Pan Bóg przez usta Ezechiela proroka o prawdziwej pokucie: „Gdy bezbożny czynić będzie pokutę i zwróci się od wszystkich swoich grzechów, które popełnił, i będzie zachowywać wszystkie moje przykazania, i czynić słuszość i sprawiedliwość, natelyd żyć będzie i nie umrze.“ Tak jest: wszystkich nieprawości, które czynił, pamiętać więcej nie będę. Zatem czynić dobrze, gdy się przedtém źle czyniło; przykazań boskich strzedz, gdy się je wprzód gwałciło; następnie, prowa-

dzić życie nowe, jestto po spowiedzi czynić prawdziwą pokutę.

Obok tego, trzeba jeszcze za dawne złe życie zadosyć czynić obrażonemu Bogu. Gdy człowieka tylko obrazim; gdy go pozbawim sławy, on żąda od nas zadosyć uczynienia, czyli satysfakcyi. Przez każdy grzech obrażamy Boga i znieważamy Jego najświętszy majestat; nie dosyć jest zatem żałować tylko w sercu, i ustami przed kapłanem wyznać, lecz potrzeba przez czyny, to jest: przez święte pokutne uczynki, chwałę Panu Bogu wydartą przez złe uczynki zwrócić. Bóg jest sprawiedliwy i nie może złego bezkarnie puścić, i ludzie źli byliby tém śmielsi i zuchwalsi do grzeszenia, gdyby wiedzieli, że Bóg im grzechy odpuści, bez żadnej kary, bez żadnego zadosyć uczynienia. Bóg Adamowi i Ewie przyobiecał znowu swoją łaskę, jednak za popełnione grzechy przywiązał do ich życia jako pokutę, przykrość, mazały i śmierć. Dawid otrzymał od proroka Natana zapewnienie, że mu Pan jego grzech odpuścił, lecz w tymże samym czasie oznajmił mu Natan kary, jakie miał za pokutę ponosić. Uczcie się z tego, najmiłsi! że Bóg nie zawsze społem z grzechem daruje zasłużoną karę; uczcie się, że za

te nawet grzechy, które wam już odpuszczył Pan Bóg, jeszcze trzeba się karać i czynić pokutę, abyście tym sposobem uprzedzili ową karę, która was za wasze grzechy czeka w tém lub w przyszłym życiu. Karę wieczną, karę piekła, odpuszcza nam Bóg na spowiedzi, bo nas przez nią przyjmuje na nowo do łaski i znosi wyrok skazujący nas na wieczne potępienie; przez to objawia wielkie swoje miłosierdzie. Lecz sprawiedliwości Jego musi się także stać zadosyć, i aby ta była zaspokojoną, karze nas Bóg doczesnymi karami w tém lub przyszłym życiu w czyszczeniu. Najmilsi! nie zmuszajmy Pana Boga, aby On nas karał; karzmy się raczej sami przez ćwiczenie się w surowej pokucie. „Gdy Niniwitowie w poście i smutku czynili pokutę, przebaczył im Pan Bóg, chociaż już był im zapowiedział przez Jonasza proroka zgubę świata.“ Tak jest: we wszystkich czasach kościoła uważano, że nie masz środka skuteczniejszego do odwrócenia grożącej kary Pana Boga, jak udanie się do niego z prawdziwym żalem serca, przez uczynki pokutne.

Dla czego powinniśmy czynić pokutę, kiedy Pan Jezus za nasze grzechy zadosyć uczynił?

Tak jest: Chrystus Pan umarł za wszystkich ludzi, jest On barankiem bożym, który gładzi grzechy świata; jest On ublaganiem za grzechy nasze, i nie tylko za nasze, lecz także za grzechy całego świata, jednakże Chrystus Pan nie cierpiał za nasze grzechy tak, żebyśmy z naszej strony nie mieli cierpieć. Owszem, wyraźnie powiedział: Jeśli kto chce za mną pojsć, niech zaprze siebie samego, niech weźmie swój krzyż na się i niech idzie za mną. Dla tego napisał święty Piotr: „Chrystus cierpiał za nas i dał nam

przykład, abyśmy w Jego ślady wstępowali.“ Chrystus, nasz Pan, który nie miał żadnego grzechu, tyle jednak wycierpiał za grzechy, któreśmy popełnili; co za krzyżująca więc byłaby niesłuszność, gdybyśmy my kmiecie chcieli być lepszymi od Pana; gdybyśmy nie chcieli znać, co to cierpienie i uczynki pokutne? Jako chrześcijanie, powinniśmy być naśladowcami Chrystusa Pana. Tak jest: wola niebieskiego Ojca, mówi święty Paweł, „abyśmy byli podobni obrazowi Syna Jego.“ Obowiązani zatem jesteśmy przynajmniej wedle sił naszych prawdziwą pokutą czynić zadosyć za nasze grzechy, chociaż Chrystus Pan zadość uczynił także za nie.

To jest: powinniśmy wykonywać pokutne uczynki dla tego, żebyśmy mogli stać się uczestnikami zadosyćuczynienia Chrystusa Pana. Chrystus odkupił nas bez nas, jednak zbawić nas nie chce bez nas, bez naszego współdziałania; Chrystus się za nas modlił, chce jednakże, żebyśmy się także i my modlili; Chrystus za nas cierpiał, chce jednakże, żebyśmy także i my coś wycierpieli. Lubo zatem za nasze grzechy zadosyć uczynił, chce jednak, żebyśmy i sami za nie zadosyć czynili. Przez nasze pokutne uczynki trzeba nam naprzód zasłużyć, żeby Chrystus Pan swém zadosyćuczynieniem z nami się podzielił, żeby nam z niego korzystać dozwolił. Im gorliwiej czynić będziemy pokutę, tém będziemy pewniejsi, że jeśli z Chrystusem cierpimy, z nim także będziemy uwielbieni.

Ci, co przed chrztem zgrzeszyli, jeśli by zaraz po chrzcie bez popełnienia nowego grzechu pomarli, poszliby wprost do nieba. Lecz kto po chrzcie zgrzeszył, ten nie tylko powinien żałować za swoje

grzechy i ich się spowiadać, ale nadto czynić pokutę, inaczej nie wnijdzie wprost do nieba; lecz musi przejść przez czyściec. To jest: Bóg objawił, że przez chrzest grzechy razem z karą są odpuszczone; lecz że na spowiedzi z grzechami kara także bywa odpuszczona, tego Bóg nigdzie nie objawił. Słuszna jest także, aby inaczej do łaski byli przyjmowani ci, którzy przed chrztem z niewiedomości zgrzeszyli, a inaczej znowu, którzy będąc już raz z niewoli czarta i grzechu wyzwoleni i łaską Ducha świętego obdarzeni, poważali się jednak rozmyślnie kościół Boga na nowo znieważać, Ducha świętego zasmucać i swemi grzechami z serca Go wydalać. Pokuta gładzi grzechy, podobnie jak chrzest: ale w pokucie gładzenie grzechu kosztuje daleko więcej, niżeli na chrzcie; bo grzechy po chrzcie popełnione, są daleko cięższe, niżeli te, co przed chrztem były popełnione; dla tego też ojcowie kościoła pokutę nazwali pracowitym i przykrym chrztem. Lecz gdy się zabieramy do czynienia pokuty za grzechy po chrzcie popełnione, trzeba nam wprzód wiedzieć, że my nie możemy jej czynić o własnych siłach; bo z siebie nic nie możemy. Możemy coś tylko wsparci pomocą tego, który nas wzmacnia, możemy tylko z łaską Chrystusa Pana. Człowiek nie ma zatem żadnego powodu do chęłnienia się z swęj pokuty, cała bowiem nasza chwała odnosi się do Chrystusa, w którym żyjemy, zasługujem i pokutę czynim. Jeśli wydajemy godne owoce pokuty, te od Chrystusa tylko moc mają, od Chrystusa Ojcu niebieskiemu są ofiarowane, i za pośrednictwem Chrystusa Pana przez niebieskiego Ojca przyjęte. Jakąż to wdzięczność winniśmy naszemu Zbawicielowi, że On za nasze grzechy zadość

uczynił, nam teraz daje siły, abyśmy także za nie zadość uczynić mogli!

Jakie szczególniejsze pokutne uczynki potrzeba po spowiedzi wykonywać?

We względzie pokutnych uczynków, przez które mamy się utrzymać w nowym pobożnym życiu, Święty Grzegorz Papiież daje nam następujące prawidło: Jako sztuka lekarska zapalenie leczy zimnem, a zaziębienie ciepłem, tak też i Pan nasz na grzechy przeciwne lekarstwa postanowił; nieczystym przepisał czystość, zazdrośnym szczodroblivość, gniewliwym łagodność, pysznym pokorę. Każdą więc cnotę, przeciw której wykracaliśmy dotąd, trzeba nam odtąd, to jest: gdy się bierzem do pokuty, z tém większą pilnością wykonywać, i złe, stare zwyczaje przez im przeciwne dobre znosić. W początkach osobliwie jest w tém coś przykrego, lecz trzeba nie zapominać, że: „Królestwo niebieskie gwałt cierpi, a ci je porywają, co sobie gwałt czynią.“ Z łaską Pana, o którą codzień prosić winniśmy, wszystko da się przezwyciężyć. Kto się z początku wziął dobrze, ten już połowę uczynił, i pierwsze zwycięstwo nie tak łatwo jest ostatnie.

Aby odpokutować za grzechy dawnego złego życia, potrzeba: modlitwy, posty, jałmużny i inne dobre uczynki, które Kapłan za pokutę naznaczył, nie tylko przyjąć z pokorą, ale także wykonać wiernie i z prawdziwą pobożnością. Pokuta, którą Kapłan naznacza, jakkolwiek wielka byłaby, jest przecież zawsze mniejszą od téj, na jakąśmy przez nasze grzechy zasłużyli. Człowiek zatem prawdziwie pokutujący, nie przestaje na téj pokucie, którą mu Kapłan na spowiedzi naznaczył; odprawia ją nie raz, lecz ile tylko razy ma czas i sposobność, a może

codzień aż do następnej spowiedzi; albo: więcej się modli, częściej pości, większe daje jałmużny, niżeli mu Kapłan przepisał. Raz grzechy swoje wyznać jest dosyć; lecz raz tylko czynić pokutę, to zwykle nie dosyć, aby wykorzenie pozastarzałe nałogi grzechowe, aby całkiem uspokoić swoje sumienie, aby się uwolnić przed śmiercią od kary w przyszłym życiu. Lecz, o jak to wielkie miłosierdzie Boga! Nie tylko przez pokutę, którą nam Kapłan naznacza, albo też, którą sami dobrowolnie odprawujemy, ale także przez przeciwności doczesne, plagi i klęski, które na nas przypuszcza,

jeśli je tylko z cierpliwością znosim, możemy Bogu Ojcu przez Chrystusa Pana zadosyć uczynić. Na przeciwnościach i plagach codzień wam prawie nie zbywa. Najmilsi! ofiarujcie tylko w imieniu Jezusa Chrystusa Ojcu niebieskiemu za swoje grzechy. To jest najlepszą pokutą, co z cierpliwością znosicie. I wrzeczy samą dla chrześcijanina, który często zgrzeszył, żadna plaga za wielką, żaden krzyż za ciężki nie powinien się zdawać. Prawdziwie pokutujący zawsze do siebie mówi: Cierp, milcz, znoś z cierpliwością, myśl, żeś zasłużył. Amen.

Zeszyt drugi roku II^{go} pisma miesięcznego: *Kościół i Szkoła*, zawiera następujące artykuły:

I. Rzeczy dotyczące się naukowości i wychowania: Wyspa Świętych. Modlitwa szkolna w czasie Świątek. Nauki szkolne powinny być zastosowane do rozwijania się umysłowości. O książkach do czytania dla dzieci. O kreacyi (utworze) ziemi. — II. Ważniejsze zdarzenia lub ustawy dotyczące się szkół: O udzieleniu przez N. Pana dwom nauczycielom powszechnej oznaki honorowej. O podarunku pieniężnym Króla bawarskiego na wsparcie nauczycieli elementarnych w Bawaryi. Wokacya nauczycieli w diecezji monasterskiej. — III. Literatura: Pamiętnik religijno-moralny, czasopismo ku zbudowaniu i pożytkowi tak duchownych, jako i świeckich osób. Tom XI. — Der Katechet in der ersten Elementarklasse, oder praktischer Wegweiser für Religionslehrer bei Ertheilung des Religionsunterrichtes vor Schülern in den ersten Schuljahren. Verfaßt von Thomas Burkart, Pfarrer in Sendorf. — Treść chrześcijańsko-katolickiej religii, to jest: stary i nowy testament, tudzież Katechizm rzymsko-katolicki dla użytku szkół wiejskich i miejskich, ułożony przez X. A. R. — Kleine Kirchengeschichte. Ein katholisches Lehrbüchlein für die katholische Jugend. Bearbeitet von einem katholischen Pfarrgeistlichen Köln's. — Populäre Kirchengeschichte, mit besonderer Berücksichtigung der Reformations-Geschichte. Für Schule und Volk bearbeitet von Carl Haas. — IV. Rozmaitości. — V. Wiersze różne. — Doniesienia.

Pisma tego nabyć można po wszystkich król. Urzędach pocztowych i Księgarniach krajowych i zagranicznych, za cenę półroczną 1 tal., czyli 6 zł. pol.

DONIESIENIE LITERACKIE.

Nakładem Ernesta Günthera w Lesznie i Gnieźnie drukują się i za kilka tygodni opuszczają prasę:

TABLICE ŚCIENNE
podług metody
łączącej naukę czytania z pisanem
przez
X. F. A. E. Łukaszewskiego.